

КРОПИВНИЦЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

ДЕВ'ЯТОЇ СЕСІЇ ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ

від «___» _____ 2025 року

№ _____

Про затвердження Комплексної програми розвитку та функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя Кропивницької міської територіальної громади на 2025 - 2030 роки

Керуючись статтями 10, 140, 144 Конституції України, законами України "Про забезпечення функціонування української мови як державної", «Про засади державної мовної політики», статтями 25, 26, 27, 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою забезпечення дотримання конституційних гарантій і створення умов для всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території міста Кропивницького, сприяння опануванню нею та підвищення престижу використання, посилення її ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, захисту національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору Кропивницька міська рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити Комплексну програму розвитку та функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя Кропивницької міської територіальної громади на 2025 - 2030 роки, що додається.

2. Включити Комплексну програму розвитку та функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя Кропивницької міської територіальної громади на 2025-2030 роки до Програми економічного та соціального розвитку Кропивницької міської територіальної громади на 2024–2026 роки (Програми відновлення).

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію міської ради з питань охорони здоров'я, освіти, соціальної політики, культури та спорту, заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради С. Колодяжного.

Секретар міської ради

Олег КОЛЮКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Кропивницької міської ради
«_____» _____ 2025 року № _____

**КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
розвитку та функціонування української мови
в усіх сферах суспільного життя Кропивницької міської
територіальної громади
на 2025 - 2030 роки**

ЗМІСТ

I Паспорт Комплексної програми розвитку та функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя Кропивницької міської територіальної громади на 2025-2030 роки

II. Загальні положення

III. Аналіз ситуації та визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

IV. Мета Програми

V. Обґрунтування шляхів розв'язання проблеми та оцінювання гендерного впливу заходів

VI. Очікувані результати виконання Програми

VII. Фінансове забезпечення Програми

VIII. Координація та контроль за виконанням Програми

Додаток: Завдання та заходи що реалізації Програми

I. ПАСПОРТ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

№ з/п	Основні дані про Програму				
1.	Програма затверджена:	Рішенням міської ради від " " року №			
2.	Проект Програми погоджено	Рішенням виконавчого комітету від 28 січня 2025 року №			
3.	Ініціатор розроблення Програми	Постійна комісія міської ради з питань охорони здоров'я, освіти, соціальної політики, культури та спорту, депутати/депутатки Кропивницької міської ради			
4.	Розробник Програми	Управління культури і туризму			
5.	Співрозробники Програми	Управління освіти, відділ комунікацій з громадськістю, департамент з питань економічного розвитку, департамент надання адміністративних послуг, департамент соціальної політики, управління молоді та спорту, управління транспорту та зв'язку, управління охорони здоров'я			
6.	Відповідальний виконавець Програми	Управління культури і туризму			
7.	Учасники Програми	Кропивницька міська територіальна громада			
8.	Терміни реалізації Програми	2025 - 2030 роки			
9.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Бюджет Кропивницької територіальної громади			
10.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, усього, у тому числі:	Усього, тис. грн	у т.ч.:		
			2025	2026	2027
		кошти державного бюджету	-	-	-
		кошти обласного бюджету	-	-	-
		кошти бюджету громади			
	кошти інших джерел				
11.	Керівник Програми	Начальник управління культури і туризму			

II. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Комплексна програма розвитку та функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя Кропивницької міської територіальної громади на 2025-2030 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до:

Декларації про державний суверенітет України;
статті 10 Конституції України, яка гарантує всебічний розвиток та функціонування української мови у різноманітних сферах суспільного життя;
Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»;

Закону України «Про засади державної мовної політики»;

Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії»;

Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова - успішна держава», затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. № 596-р;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 474 "Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року";

рекомендацій Уповноваженого із захисту державної мови, до завдань якого належить захист української мови як державної, захист права громадян України на отримання державною мовою інформації та послуг у сферах суспільного життя, визначених Законом України;

Указу Президента України від 02 червня 2021 року № 225 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про стратегію людського розвитку»»;

Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року»;

Постанови Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695 (зі змінами) «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки»;

рішення обласної ради від 12 березня 2020 року № 743 (зі змінами) «Про Стратегію розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки»;

рішення Кропивницької міської ради від 17 грудня 2024 року № 2335 «Про затвердження Стратегії розвитку Кропивницької міської територіальної громади на період до 2030 року та Плану заходів на 2025-2027 роки її реалізації»;

рішення Кропивницької міської ради від 19 грудня 2023 року № 1796 «Про внесення змін і доповнень до рішення Кропивницької міської ради від 12 травня 2022 року № 1240 «Про затвердження Порядку розроблення галузевих (комплексних) програм, моніторингу та звітності про їх виконання».

III. АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМИ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКОЇ СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА

Мова є найважливішим засобом людського спілкування та інтелектуального

розвитку особистості, визначальною ознакою держави, безцінною і невичерпною скарбницею культурного надбання народу. Водночас, сучасний стан реалізації зазначених функцій держави, пов'язаних із конституційними та іншими законодавчими засадами розвитку української мови, культури, історичної свідомості робить дедалі актуальнішим залучення органів місцевого самоврядування до всебічного виконання засад Основного Закону України.

В Кропивницькій міській територіальній громаді існує потреба в подальшій активізації цілеспрямованої роботи щодо забезпечення належного використання державної мови в різних сферах суспільного життя: освіті, культурі, спорті, туризмі, рекламі, побутовому обслуговуванні та транспорті, а також засобах масової інформації тощо. Результати опитування проведені компанією UReport by UNICEF, показали, що за останні роки збільшилась кількість громадян, які використовують саме українську мову на роботі, вдома та в побуті, і 95 % учасників опитування вважають українську мову рідною. Проте опитувана частина кропивничан зазначила, що спілкування у середовищі, в якому вони перебувають, відбувається на суржику (елементи двох або кількох мов, об'єднані штучно, без дотримання норм літературної мови). Найбільше порушень відбувається у сферах обслуговування споживачів (магазинах, ресторанах, кафе, перукарнях), транспорті, закладах охорони здоров'я (аптеки, лікарні, реабілітаційні центри), закладах спорту (спортивні школи, басейни, тренажерні зали, спортивні секції), закладах освіти (школи, дитячі садочки, коледжі, університети), державних установах (місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування). Найбільша кількість респондентів, які взяли участь в опитуванні була з міста Кропивницького – 33%, що змушує зробити висновки: в багатьох сферах суспільного життя нашого міста є проблеми з функціонуванням рідної мови. Тому необхідно звернути увагу на попит громадян щодо захисту української мови та зменшення використання слів іншомовного походження на телебаченні, радіомовленні, в усіх медіаджерелах та у сферах суспільного життя, у сферах обслуговування споживачів.

IV. МЕТА ПРОГРАМИ

Метою Програми є зміцнення державного статусу української мови, створення належних умов та дієвих механізмів для її захисту, розвитку, популяризації і розширення сфери функціонування української мови, виховання шанобливого ставлення до неї, формування патріотизму у кропивничан; створення оптимальних умов для реалізації конституційних гарантій на вільне функціонування української мови в Кропивницькій міській територіальній громаді, поступову зміну усвідомлення важливості опанування української мови, розширення сфери вживання державної мови, виховання любові, поваги до неї в жителів міста, визначення стратегічних пріоритетів і орієнтирів у подоланні деформації національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору, зміни в місті інформаційного середовища на користь державної мови.

V. ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ ТА ОЦІНЮВАННЯ ГЕНДЕРНОГО ВПЛИВУ ЗАХОДІВ

Заходи Програми спрямовано передусім на підтримку й розвиток існуючих громадських ініціатив, наукових, освітніх та культурно-духовних починань, які спрямовані на відродження і популяризацію української мови.

Ключовою ознакою Програми є те, що значна частина заходів закладає передумови для їх еволюційного відтворення зусиллями виконавчих органів Кропивницької міської ради, депутатського корпусу, представників освітніх, просвітницьких, спортивних, молодіжних, творчих колективів, державних, комунальних та громадських установ і організацій, засобів масової інформації, які є учасниками заходів цієї Програми.

Програма має відкритий характер і може доповнюватися (змінюватися) в установленому чинним законодавством порядку в разі, коли в період її виконання відбуватимуться зміни в законодавстві України.

Основними завданнями Програми є:

- утвердження та домінування української мови як державної;
- забезпечення дотримання посадовими і службовими особами органів місцевого самоврядування вимог закону щодо обов'язковості використання державної мови під час виконання своїх посадових обов'язків, недопущення її дискримінації;
- розробка та відкриття мережі курсів з вивчення української мови (в тому числі дистанційних та онлайн-курсів);
- всєбічний розвиток і розширення функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя;
- визначення та здійснення заходів для стимулювання глибокого вивчення української мови;
- створення належних умов для вивчення української мови мешканцями м. Кропивницького з числа національних меншин;
- подальша підтримка книговидавничої справи в місті, зокрема видання книг українською мовою, у тому числі поповнення бібліотечних фондів україномовною літературою;
- стимулювання читацьких інтересів населення, зацікавлення його класичною та сучасною українською літературою;
- розширення сфери вжитку української мови в усіх комунальних установах, закладах та підприємствах;
- заохочення молоді до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізація відповідних проєктів;
- збереження нематеріальної культурної спадщини як основи національної культури та розширення доступу до неї громадян;
- підтримка культурного розмаїття, розвитку міжнародного культурного співробітництва.

Загальновідомо, що мова безпосередньо пов'язана з усіма сферами людської діяльності. Мова, з одного боку, віддзеркалює все те, що відбувається в суспільстві, з іншого - вона сама здатна формувати його ментальність. Зокрема те, як у мові представлені чоловіки та жінки, впливає на ставлення в суспільстві

до статей. Також мова відіграє основоположну роль у формуванні свідомості та системи цінностей кожної особистості. Таким чином, не вважаючи поняття «гендер» суто лінгвістичною категорією, актуальним і доцільним є дослідження мови й мовлення з огляду на відображення в них гендерної проблематики. Доцільним було б дослідити шляхи і способи творення гендерочутливого мовлення в українському інтернет-просторі, зокрема реалізацію стратегій фемінізації та статевої нейтралізації на матеріали численних інтернет-видань, а також соцмережі «Фейсбук».

Всі заходи Програми забезпечують рівний доступ до участі в них різних груп та категорій населення незалежно від статі, віку та віросповідання. Завдання і заходи Програми не містять положень, які можуть призвести до обмеження прав або можливостей жінок/чоловіків у доступі до інфраструктури та адміністративних послуг; в короткостроковій або довгостроковій перспективі не матимуть впливу на погіршення/послаблення захисту прав жінок/чоловік

VI. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Виконання Програми дасть змогу:

практично реалізувати у Кропивницькій міській територіальній громаді виконання статті 10 Конституції України щодо всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя;

зміцнити комунікативний й демографічний потенціал української мови та покращення мовної культури кропивничан;

підтримати функціонування української мови в інформаційному середовищі міста Кропивницького на рівні, визначеному чинним законодавством України;

змінити сприйняття рідної державної мови як другорядної, шляхом підвищення статусу української мови;

популяризувати якісний український культурний продукт та прискорити процеси по створенню реального україномовного середовища в межах громади нашого міста.

Виконання Програми забезпечить поширення функцій та сфер застосування державної мови, розвиток української культури в усіх її проявах, формування цілісного національного інформаційно-культурного простору. Передбачені кроки сприятимуть вихованню різнобічно та гармонійно розвиненого, національно, свідомого, високоосвіченого громадянина України, який буде здатний реалізувати свої права та виконати покладені на нього Конституцією України обов'язки.

У разі потреби здійснюватимуться перегляд запланованої діяльності, пошук та впровадження більш ефективних способів розв'язання проблеми.

VII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМИ

Загальна потреба в коштах для забезпечення виконання Програми визначена пунктом 10 Паспорту Програми.

Прогнозні обсяги фінансування завдань і заходів, передбачених Програмою, наведені у додатку 1 до Програми. Фінансування заходів Програми

буде забезпечено за рахунок коштів бюджету громади, державного бюджету, власних коштів підприємств, установ, організацій громади, іноземних інвесторів, міжнародної технічної допомоги, грантових та кредитних ресурсів міжнародних фінансових організацій, а також інших, не заборонених законодавством України джерел.

Обсяг видатків на виконання Програми визначається щороку під час складання проєкту бюджету громади на відповідний рік.

VIII. КООРДИНАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ХОДОМ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Координація заходів, передбачених Програмою, покладається на управління культури і туризму Кропивницької міської ради.

Контроль за виконанням Програми здійснюється заступником міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради та постійною комісією Кропивницької міської ради з питань охорони здоров'я, освіти, соціальної політики, культури та спорту.

Відповідальний виконавець Програми управління культури і туризму Кропивницької міської ради – здійснює координацію дій між виконавцями Програми. Виконавці Програми інформують управління культури і туризму Кропивницької міської ради щорічно до 10 грудня.

Узагальнену інформацію про хід виконання програми Управління культури і туризму Кропивницької міської ради подає щорічно до 20 лютого Кіровоградській обласній (військовій) державній адміністрації.

**Завдання та заходи щодо реалізації
Комплексної програми розвитку та функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя
Кропивницької міської територіальної громади на 2025 - 2030 роки**

№ з/п	Завдання Програми	Виконавці	Заходи Програми	Термін виконання заходу	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі:	Очікуваний результат за 2025 рік:	
							Назва показника	Значення
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I. Соціально-гуманітарний напрямок								
1.	Розширення сфери застосування української мови дітьми та молоддю як невід'ємного елемента національно-патріотичного виховання	Управління культури і туризму	1.1. Забезпечення здобуття учнями і слухачами позашкільної освіти у мистецьких школах українською мовою	2025-2030	Не потребує фінансування	-	Витрат: тис.грн	-
							Продукту: кількість мистецьких шкіл, що задіяні в реалізації заходу, од;	6
							Ефективності: кількість учнів, які навчаються в мистецьких школах	2050
							Якості: рівень охоплення учнів і слухачів позашкільної освіти українською мовою, %	100
							Витрат: заплановані витрати на організацію заходу, тис.грн	30,0
							Продукту: кількість проведених заходів, од	80
		Ефективності: середні витрати на організацію одного заходу, тис.грн	2000					
		Якості: середні витрати на 1 учасника заходу, тис.грн	0,015					
		Якості: рівень охоплення відвідувачів/читачів бібліотек заходами, %	100					
		Управління культури і туризму, підвідомчі заклади управління культури і туризму	1.3. Започаткування та ведення рубрики «Українська – легко!» на офіційних сторінках в соціальних мережах		Не потребує фінансування	-	Витрат: чисельність фахівців, задіяних у веденні та підготовці рубрики, осіб	6
							Продукту: кількість публікацій, од	60
							Ефективності: середнє охоплення публікацій, осіб	3500
Якості: середнє охоплення на 1 публікацію, осіб/публікація	1500							
Якості: питома вага осіб, що відреагували на публікації до загальної кількості переглядачів чи підписників, %	63							
Якості: загальне охоплення/перегляди/реакції публікацій, осіб	1500							

Продовження додатка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	Проведення комплексу міських заходів, спрямованих на підтримку і популяризацію української мови	Управління культури і туризму	2.1. Проведення заходів з відзначення державних свят, ювілеїв, видатних подій: творчих зустрічей, круглих столів, квестів, мовних форумів, тренінгів, семінарів, конкурсів знавців української мови, книжкових виставок тощо		Бюджет територіальної громади	Відповідно до Програми розвитку культури в м. Кропивницькому	Витрат: заплановані витрати на організацію заходів, тис грн	176,5
						Продукту: кількість проведених заходів, од	100	
						Ефективності: кількість учасників заходів, осіб	3000	
						Якості: динаміка кількості учасників заходів, % до попереднього року	102	
			2.2. Проведення міського конкурсу «Тарасова пісня»	2025-2030	Бюджет територіальної громади	Відповідно до Програми розвитку культури в м. Кропивницькому	Витрат: видатки на заохочення учасників конкурсу, тис.грн	20,0
						Продукту: охоплено мистецьких шкіл, од.	6	
						кількість учасників конкурсу, осіб	80	
						кількість переможців	20	
						Ефективності: середні витрати на організацію заходу в розрахунку на 1 учасника, тис.грн	0,25	
						Якості: рівень охоплення заходом вихованців шкіл,%	5	
						динаміка кількості учасників конкурсу, % до попереднього року	102	
			2.3. Започаткування проведення курсів вивчення української мови для жителів міста, в тому числі внутрішньо переміщених осіб		Бюджет територіальної громади	Відповідно до Програми розвитку культури в м. Кропивницькому	Витрат: витрати на організацію заходу, тис. грн	24,0
							Продукту: кількість учасників курсів, осіб, в тому числі ВПО, осіб	50
							Ефективність: середні витрати на організацію заходу в розрахунку на 1 учасника, тис. грн	0,48
							Якості: динаміка кількості учасників курсів, % до попереднього року	105
2.4. Започаткування проведення курсів журналістики та літературного слова українською для дітей та молоді	2026	Бюджет територіальної громади	Відповідно до Програми розвитку культури в м. Кропивницькому	Витрат: витрати на організацію заходу, тис. грн	24,0			
				Продукту: кількість учасників курсів, осіб, в тому числі ВПО, осіб	30			
				Ефективність: середні витрати на організацію заходу в розрахунку на 1 учасника, тис. грн	0,8			
				Якості: динаміка кількості учасників курсів, % до попереднього року	105			
2.5. Здійснення туристичного і екскурсійного обслуговування державною мовою	2025-2030	Не потребує фінансування	-	Витрат: кількість екскурсій	15			
				Продукту: кількість учасників екскурсій, осіб, в тому числі ВПО, осіб	200			
				Ефективність: середня кількість учасників на одну екскурсію, осіб	13,3			

Продовження додатка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
							Якості: питома вага екскурсій від загальної кількості, що ведуться українською мовою, %	100
			2.6. Створення серії відеороликів про українських історичних діячів міста	2026	Бюджет територіальної громади	Відповідно до Програми розвитку культури в м. Кропивницькому	Витрат: витрати на організацію заходу, тис. грн	50,0
							Продукту: кількість створених відеороликів	10
							Ефективність: середні витрати на створення 1 відеоролика, тис. грн	5,0
							Якості: динаміка кількості створених відеороликів, % до попереднього року	110
			2.7. Створення анімованих відеороликів «Право на українську»	2026	Бюджет територіальної громади	Відповідно до Програми розвитку культури в м. Кропивницькому	Витрат: витрати на організацію заходу, тис. грн	50,0
							Продукту: кількість створених відеороликів	10
							Ефективність: середні витрати на створення 1 відеоролика, тис. грн	5,0
							Якості: динаміка кількості створених відеороликів, % до попереднього року	110
3.	Домінування української мови в інформаційному середовищі	Відділ по роботі із засобами масової інформації, виконавчі органи, комунальні заклади, установи	3.1. Забезпечення висвітлення на офіційних сайтах, сторінках у соціальних мережах органів місцевого самоврядування та закладів комунальної власності актуальних питань розвитку та функціонування української мови	2025-2030	Не потребує фінансування	-	Витрат: : кількість публікацій, од	12
							Продукту загальне охоплення/перегляди/реакції публікацій, осіб	18000
							Ефективності: середнє охоплення на 1 публікацію, осіб/публікація	1500
							Якості: питома вага осіб, що відреагували на публікації до загальної кількості переглядачів чи підписників, %	10
			3.2. Забезпечувати випуск видань місцевих авторів, краєзнавчої, дитячої, навчальної та науково-популярної літератури	2025-2030	Бюджет територіальної громади	Відповідно до Програми розвитку культури в м. Кропивницькому	Витрат: на організацію заходу, тис. грн	250,0
							Продукту: кількість учасників заходу, осіб, в тому числі ВПО, осіб	5
							Ефективність: середні витрати на організацію заходу в розрахунку на 1 учасника, тис. грн.	50,0
							Якості: динаміка кількості учасників конкурсу, % до попереднього року	5
			3.3. Організація та проведення у місті книжкового фестивалю «Кропивницький книговир»	2025-2030	Бюджет територіальної громади	Відповідно до Програми розвитку культури в м. Кропивницькому	Витрат: на організацію заходу, тис. грн	40,0
							Продукту: кількість учасників фестивалю – видавництва, од	10
							кількість учасників фестивалю – авторів, осіб	15
							Ефективність: середні витрати на організацію заходу в розрахунку на 1 учасника, тис. грн	1,6
							Якості: динаміка кількості учасників фестивалю, % до попереднього року	110

Продовження додатка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	Формування цілісного інформаційно-культурного простору	Управління культури і туризму	4.1 Забезпечення постановок театром малих форм «Муніципальний театр сатири» україномовних вистав за творами українських або зарубіжних авторів	2025-2030	Власні надходження	Відповідно до Програми розвитку культури в м. Кропивницькому	Витрат: на організацію заходу, тис. грн	44,0
							Продукту: нові постановки театру, од кількість глядачів, осіб чисельність артистів театру, осіб	3 1000 7
							Ефективності: середні витрати на 1 глядача, тис. грн середні витрати на 1 постановку, тис.грн	0,44 1,5
							Якості: динаміка кількості театралізованих вистав, % до попереднього року динаміка кількості глядачів, % до попереднього року	103 102
			4.2 Поповнення бібліотечних фондів новою україномовною літературою та періодичними виданнями	2025	Спеціальний фонд (бюджет розвитку) Власні надходження	Відповідно до Програми розвитку культури в м. Кропивницькому	Витрат: видатки на поповнення бібліотечних фондів, тис. грн	640,00
							кількість бібліотечних філій	19
							кількість читачів із них: діти дорослі чоловіки, хлопчики жінки, дівчата ВПО особи з інвалідністю	42850 15202 27648 17480 25370 1000 250
							Продукту: поповнення бібліотечного фонду, тис. примірників кількість книговидач за рік, тис. із них: дорослим дітям	2,67 777,0 524,8 252,2
Ефективності: середні витрати на придбання одного примірника книжок, грн	240,0							
Якості: поповнення бібліотечного фонду в плановому періоді до фактичного показника попереднього %	100,00							

Продовження додатка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	Вшанування творчої спадщини Тараса Шевченка, виявлення творчо-обдарованої молоді, виховання поваги до мови і традицій свого народу, підвищення рівня мовної освіти	Управління освіти	Міжнародний мовно літературний конкурс учнівської молоді імені Тараса Шевченка	2025-2030 щороку	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення конкурсу, тис. грн	В межах асигнувань по галузі освіти
							Продукту: кількість осіб, які взяли участь у конкурсі, осіб	35
							Ефективності: кількість осіб, які отримали призиви місяця, осіб	17
							Якості: Питома вага осіб, які отримали призиви місяця до загальної кількості учасників, %	50%
6.	Підняття престижу української мови, популяризація її серед молоді	Управління освіти	Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика (II етап)	2025-2030 щороку	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення конкурсу, тис. грн	В межах асигнувань по галузі освіти
							Продукту: кількість осіб, які взяли участь у конкурсі, осіб	185
							Ефективності: кількість осіб, які отримали призиви місяця, осіб	58
							Якості: Питома вага осіб, які отримали призиви місяця до загальної кількості учасників, %	30
7.	Пропагування грамотності, популяризації та підтримки розвитку державної мови як духовного потенціалу нації, важливої ролі української мови, виховання патріотизму та високої мовної культури	Управління освіти	Декада Української писемності та мови «Мова має значення!»	2025-2030 щороку	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення заходів, тис. грн	В межах асигнувань по галузі освіти
							Продукту: кількість осіб, які взяли участь у заходах, осіб	86
							Ефективності: кількість осіб, які взяли участь у всіх передбачених заходах, осіб	77
							Якості: питома вага осіб, які підвищили рівень мовної культури від загальної кількості учасників, %	89,5
8.	Популяризація та підвищення престижу української літератури, через проведення заходів	Управління освіти	Цикл творчих івентів з проблем: «Іван Багряний – зірка і символ людської незламності»; «Ліна Костенко – феномен жінки 60-х років»; «Микола Гоголь – український письменник і патріот. Вкрадене ім'я національної пам'яті»; «Микола Хвильовий – письменник - авангардист, прихильник українізації». Творчий івент реалізується за запитами вчителів-словесників	2025-2030 щоквартально	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення творчих івентів, тис.грн	В межах асигнувань по галузі освіти
							Продукту: кількість ЗЗСО, які взяли участь у івентах, ЗЗСО	37
							Ефективності: кількість ЗЗСО, які взяли участь у всіх передбачених івентах, ЗЗСО	37
							Якості: питома вага ЗЗСО, які підвищили престиж вивчення української літератури серед учнів від загальної кількості учасників, %	100

Продовження додатка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9.	Формування патріотичної свідомості та розуміння української мови як важливий засіб національної ідентичності	Управління освіти	Цикл вебінарів з проблеми: «Мовна ситуація в країні та україно - московські конфлікти (війни)»	2025-2027 щоквартально	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення вебінарів, тис.грн	В межах асигнувань по галузі освіти
							Продукту: кількість ЗЗСО, які взяли участь у вебінарах, ЗЗСО	37
							Ефективності: кількість ЗЗСО, які взяли участь у всіх вебінарах, ЗЗСО	37
							Якості: питома вага ЗЗСО, які забезпечили формування у учнів патріотичної свідомості та розуміння української мови як важливого засобу національної ідентичності, кількість учасників, %	100
10	Популяризація та підвищення престижу української мови, підтримка розвитку інтелектуального потенціалу підростаючого покоління	Управління освіти	Організація проведення I-IV етапів Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури	2025-2030 щороку	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення олімпіади, тис. грн	В межах асигнувань по галузі освіти
							Продукту: кількість осей, які взяли участь в олімпіаді, осіб	90
							Ефективності: кількість осіб, які отримали призові місця, осіб	20
							Якості: питома вага осіб, які отримали призові місця до загальної кількості учасників, %	22
11.	Популяризація української мови через активізацію участі вчителів-словесників у фаховому конкурсі	Управління освіти	Всеукраїнський конкурс «Учитель року – 2025» I (обласний) етап	2025 щороку	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення конкурсу, тис. грн	В межах асигнувань по галузі освіти
							Продукту: кількість осіб, які взяли участь у конкурсі, осіб	3
							Ефективності: кількість осіб, які отримали призові місця, осіб	2
							Якості: Питома вага осіб, які отримали призові місця до загальної кількості учасників, %	67
12.	Популяризація творчої спадщини Тараса Шевченка, утвердження його духовних заповідей, як важливого чинника консолідації суспільства	Управління освіти	Всеукраїнський конкурс учнівської творчості під гаслом «Об'єднаймося ж, брати мої!» (міський етап)	2025-2027 щороку	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення конкурсу, тис. грн	В межах асигнувань по галузі освіти
							Продукту: кількість осіб, які взяли участь у конкурсі, осіб	20
							Ефективності: кількість осіб, які отримали призові місця, осіб	10
							Якості: Питома вага осіб, які отримали призові місця до загальної кількості учасників, %	50
13.	Виховання у підростаючого покоління патріотизму та любові до рідної мови	Управління освіти	Онлайн-інтенсив «Підготовка до НМТ/ЗНО – українська мова та українська література»	2025-2030 щороку	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення онлайн-інтенсивів, тис. грн	В межах асигнувань по галузі освіти

Продовження додатка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
							Продукту: кількість вебінарів, які проведено в рамках онлайн-інтенсивів, шт.	71 (вебінар)
							Ефективності: кількість осіб, які взяли участь в онлайн-інтенсивах, осіб	2840
							Якості: питома вага осіб, які підвищили рівень знань з української мови після онлайн-інтенсивів, %	100
14.	Виховання інтересу до читання.	Заклади освіти міста	Книжковий клуб для батьків та дітей «Читаємо разом»	2025-2027 щоквартально	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення заходів, тис.грн	В межах асигнувань по галузі освіти
							Продукту: кількість закладів, які взяли участь у заходах, ЗО	86
							Ефективності: кількість закладів, які взяли участь у всіх передбачених заходах, ЗО	77
							Якості: питома вага закладів, які підвищили рівень мовної культури учнів і вихованців та їх батьків від загальної кількості учасників, %	89,5
15.	Популяризація української мови через її зв'язок із творчістю	Заклади освіти міста	Клуб «Слово та мистецтво»	2025-2030 щороку	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення заходів, тис.грн	В межах асигнувань по галузі освіти
							Продукту: кількість закладів, які взяли участь у заходах, ЗО	86
							Ефективності: кількість закладів, які взяли участь у всіх передбачених заходах, ЗО	80
							Якості: питома вага закладів, які підвищили рівень мовної культури учнів і вихованців та їх батьків від загальної кількості учасників, %	93
16.	Популяризація державної мови через спілкування та покращення навичок спілкування	Заклади освіти міста	Розмовний клуб для батьків	2025-2027 щороку	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення заходів, тис.грн	В межах асигнувань по галузі освіти
							Продукту: кількість закладів, які взяли участь у заходах, ЗО	86
							Ефективності: кількість закладів, які взяли участь у всіх передбачених заходах, ЗО	82
							Якості: питома вага закладів, які підвищили рівень мовної культури та спілкування батьківської громади від загальної кількості і учасників, %	95

Продовження додатка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
17.	Популяризація та пропаганда перспективного педагогічного досвіду щодо впровадження кращих практик, нових освітніх технологій та методик компетентнісного навчання української мови в освітньому процесі	Управління освіти	Інтерактивний вернісаж педагогічних знахідок	2025-2030 щороку	Бюджет територіальної громади	-	Витрат: обсяг видатків на проведення конкурсу, тис.грн	В межах асигнувань по галузі освіти
							Продукту: кількість робіт, які підготували педагоги, робіт	162
							Ефективності: кількість осіб, які взяли участь у інтерактивному вернісажі, осіб	1448
							Якості: питома вага осіб, які підвищили рівень компетентності щодо навчання української мови в освітньому процесі, %	100%
18.	Мотивування вивчення та удосконалення української мови	Управління молоді та спорту	Реалізація заходів, спрямованих на утвердження української національної та громадянської ідентичності, розвитку та функціонування української мови	2025-2027 роки	Бюджет територіальної громади	Відповідно до Міської програми розвитку молодіжної політики	Витрат: обсяг видатків на проведення заходів щодо організації та проведення курсів, практичних тренінгів, навчань, тис. грн	20,0
							Продукту: кількість заходів з питань розвитку та функціонування української мови, од. Кількість учасників заходів з питань розвитку та функціонування української мови, осіб	6 200
							Ефективності: середні витрати на проведення одного заходу з питань розвитку та функціонування української мови, грн;	3333,0
							середні витрати на забезпечення участі в заходах з питань розвитку та функціонування української мови, грн	100,0
							Якості: динаміка кількості осіб, охоплених заходами з питань розвитку та функціонування української мови, порівняно з минулим роком, %	100
19.	Забезпечення дотримання закладами охорони здоров'я Кропивницької міської територіальної громади вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» щодо обов'язковості використання бюджетних медичних послуг	Управління охорони здоров'я	19.1. Забезпечення права пацієнтів на отримання медичного обслуговування, включаючи складання документів, що стосуються їх стану здоров'я, державною мовою	2025-2030	-	-	Витрат: кількість комунальних закладів охорони здоров'я, од.	7
							Продукту: кількість звернень пацієнтів, од. у тому числі за: стаціонарною допомогою	1089100 27600
							амбулаторною допомогою	1061500
							Ефективності: середня кількість звернень на один заклад, од.	155586
							Якості: % медичних працівників, які володіють державною мовою та використовують її при наданні медичних послуг;	100
% документів, складених українською мовою	100							

Продовження додатка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
			19.2. Удосконалення та підвищення рівня володіння державною мовою закладів охорони здоров'я Кропивницької міської територіальної громади, зокрема шляхом підвищення кваліфікації та/або самоосвіти	2025-2030	-	-	Витрат: кількість закладів охорони здоров'я	7
			Продукту: кількість керівників і медичних працівників, які підвищили рівень володіння державною мовою, осіб	250				
			Ефективності: середня кількість працівників, які підвищили рівень володіння державною мовою на один заклад, осіб	38				
			Якості: % керівників і медичних працівників від загальної кількості, які підвищили рівень володіння державною мовою	10				
			19.3. Проведення тематичних нарад, семінарів, інформаційних заходів з питань використання державної мови у сфері охорони здоров'я, медичної допомоги та медичного обслуговування	2025-2030	-	-	Витрат: кількість установ та підприємств – організаторів, од.	8
			Продукту: кількість проведених нарад, семінарів, заходів	15				
			Ефективності: середня кількість проведених нарад, семінарів, заходів на одного організатора, од.	2				
			Якості: % медичних працівників, які володіють державною мовою та використовують її при наданні медичних послуг	100				
20.	Популяризація української мови	Департамент соціальної політики, заклади та установи соціального спрямування, органом управління яких є департамент соціальної політики	20.1. Неухильне дотримання мовного законодавства під час виконання обов'язків посадовими особами органів місцевого самоврядування, в закладах та установах соціальної сфери	2025-2027	Не потребує фінансування	-	Витрат: кількість посадових осіб, що надають послуги в закладах та установах соціальної сфери, осіб	250
			Продукту: кількість жителів, що отримали послуги, осіб	7875				
			Ефективності: кількість послуг наданих в середньому одним фахівцем, од/рік	28,79				
			Якості: питома вага (наявність) скарг, звернень, зауважень щодо порушень фахівцями соціальної сфери вимог про застосування державної мови, %	-				
			20.2. Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення (у тому числі внутрішньо переміщених осіб) щодо важливості, престижності виживання української мови в публічній та приватних сферах	2025-2027	Не потребує фінансування	-	Витрат: кількість проведених активностей в рамках інформаційно-роз'яснювальної роботи, од	39
			Продукту: кількість учасників активностей в рамках інформаційно-роз'яснювальної роботи, осіб	617				
			в тому числі ВПО, осіб	482				
			Ефективності: середня кількість учасників 1 заходу, осіб	16				
			Якості: динаміка кількості осіб, охоплених заходами, порівняно з минулим роком, %	100				

Продовження додатка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
			20.3. Сприяння вивченню української мови через соціально-педагогічну послугу «Університет третього віку»	2025-2027	Не потребує фінансування	-	Витрат: кількість відвідувачів/студентів соціально-педагогічної послуги «Університет третього віку», осіб в тому числі: ВПО, осіб	10 2
							Продукту: кількість проведених занять/навчань/тренінгів з тематикою вивчення української мови, од	3
							Ефективності: середня кількість учасників 1 заходу, од	3
							Якості: питома вага осіб, охоплених заходами з вивчення української мови від загальної кількості відвідувачів, осіб	0,06
							динаміка кількості осіб, охоплених заходами з вивчення української мови, порівняно з минулим роком, %	103
II. Суспільно-економічний напрямок								
1.	Популяризація української мови, заохочення жителів громади вивчати мову та спілкуватися нею	Відділ комунікацій з громадськістю	1.2. Залучення громадських організацій до реалізації заходів із популяризації української мови. Проведення заходів національно-патріотичного виховання	2025-2030	Не потребує фінансування	-	Витрат: кількість проведених заходів національно-патріотичного спрямування, од	12
							Продукту: кількість ГО учасників заходу, од	20
							Ефективності: в середньому кількість осіб, що були залучені до участі в одному заході	50
							Якості: динаміка осіб, в середньому охоплених одним заходом до фактичного показника попереднього періоду, %	100
			1.3. Підтримка, здійснення інформаційного супроводу та промоція громадських ініціатив щодо поширення популяризації української мови, утвердження її як складової національно-патріотичного виховання	2025-2030	Бюджет територіальної програми	Відповідно до галузевої Програми сприяння розвитку громадянського суспільства «Діалог» на 2023–2025 роки	Витрат: кількість розміщених ініціатив на платформі ІГС	8
							Продукту: кількість ГО, ініціатива яких підтримана на платформі	8
							Ефективності: кількість жителів, проінформованих про ініціативи громадських організацій, осіб	160
							Якості: динаміка інформування жителів про ініціативи громадських організацій (до фактичного показника попереднього періоду), %	100

Продовження додатка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	Забезпечення дотримання суб'єктами МСП громади вимог закону щодо обов'язковості використання державної мови в своїй підприємницькій діяльності та недопущення її дискримінації. Підвищення обізнаності суб'єктами МСП порядку застосування норм законодавства про мову у повсякденній діяльності.	Департамент з питань економічного розвитку КМР, КП «Центр підтримки підприємництва КМР»	2.1. Проведення тренінгу «Українська для бізнесу – курс з акцентом на мову» для представників МСП Кропивницької міської територіальної громади	2025-2030	Бюджет територіальної громади	Відповідно до Програми розвитку малого і середнього підприємництва у Кропивницькій міській територіальній громаді	Витрат: кількість тренінгів, од.	2
			Продукту: кількість представників МСП, які взяли участь в тренінгу, осіб.	30	Ефективності: середні витрати на проведення одного тренінгу, тис. грн; середні витрати на одного учасника тренінгу, тис. грн.	5,0 0,333	Якості: рівень обізнаності суб'єктів МСП – учасників тренінгу з вимогами порядку застосування норм законодавства про державну мову, % динаміка кількості учасників тренінгу (до фактичного показника попереднього періоду), од	100 110
		Департамент з питань економічного розвитку КМР	2.2. Започаткування спеціальної відзнаки «Тут розмовляють українською» для закладів готельно-ресторанного бізнесу та інших підприємств сфери послуг усіх форм власності	2025-2030	Бюджет територіальної громади	Відповідно до Програми розвитку малого і середнього підприємництва у Кропивницькій міській територіальній громаді	Витрат: кількість учасників заходу, од	72
			Продукту: кількість представників МСП, які удостоєні відзнакою	40	Ефективності: середні витрати на спеціальну відзнаку одному учаснику, тис.грн	1,0	Якості: динаміка кількості учасників заходу (до фактичного показника попереднього періоду), %	115
3.	Розширення функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя	Департамент надання адміністративних послуг	3.1. Навчальний семінар для посадових осіб, адміністраторів, державних реєстраторів на тему: «Усне та писемне українське ділове мовлення»	2025	Бюджет територіальної громади	Відповідно до Програми реалізації вимог Закону України «Про адміністративні послуги» на 2025-2027 роки	Витрат: витрати на організацію семінарів, тис.грн	9,8
			Продукту: кількість семінарів, од. кількість посадових осіб, адміністраторів, державних реєстраторів Департаменту, що взяли участь в семінарах, осіб	2 36	Ефективності: середні витрати на проведення 1 семінару, тис.грн середні витрати на 1 учасника семінару, тис.грн	4,9 0,272	Якості: питома вага посадових осіб, адміністраторів, державних реєстраторів від загальної кількості, що пройшли навчання, %	53,7
		3.2. Дотримання посадовими особами, адміністраторами, державними реєстраторами норм застосування державної мови під час виконання посадових обов'язків із споживачами послуг	2025-2027	Не потребує фінансування	-	Витрат: кількість посадових осіб, адміністраторів, державних реєстраторів Департаменту, що надають послуги на базі ЦНАПу, осіб	35	
			Продукту: кількість жителів, що отримали послуги від посадових осіб, адміністраторів, державних реєстраторів Департаменту, осіб.	89348	Ефективності: кількість послуг наданих в середньому одним фахівцем Департаменту, од/рік	2553		

Продовження додатка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
							Якості: питома вага (наявність) скарг, звернень щодо порушень фахівцями Департаменту вимог щодо застосування державної мови, %	0,001
4.	Формування цілісного інформативно-культурного простору в громадському транспорті	Управління транспорту та зв'язку	4.1. Моніторинг розміщення інформації, оголошення назв зупинок українською мовою в громадському транспорті	2025-2027	Не потребує фінансування	-	Витрат: кількість посадових осіб, задіяних в здійсненні моніторингу, осіб Продукту: кількість обстежених: маршрутів, од одиноць транспорту, од кількість пасажирів, що скористались громадським транспортом, млн. осіб кількість виявлених порушень, од Ефективності: співвідношення кількості виявлених порушень до кількості громадського транспорту Якості: динаміка кількості виявлених порушень до фактичного показника попереднього періоду, %	4 19 61 36 за результатами моніторингу за результатами моніторингу за результатами моніторингу
			4.2. Проведення інформаційної кампанії «Українською, будь ласка» в громадському транспорті (демонстрація аудіовізуальних мотиваційних продуктів популяризації української мови)	2025-2027	Бюджет територіальної громади	Відповідно до Програми розвитку міського пасажирського транспорту у Кропивницькій міській територіальній громаді на 2025-2027 роки	Витрат: кількість аудіовізуальних продуктів, створених в рамках кампанії, од Продукту: кількість одиниць транспорту, задіяних для демонстрації аудіовізуальних продуктів, од кількість пасажирів, що скористались таким громадським транспортом, млн. осіб Ефективності: в середньому кількість демонстрацій аудіовізуальних мотиваційних продуктів за робочий день, разів Якості: питома вага громадського транспорту, що задіяний в рамках кампанії до загальної кількості, % питома вага пасажирів, що скористались цим транспортом від загального пасажиропотоку громади, %	2 96 36 470 63 50
5.	Забезпечення порядку встановлення елементів адресного господарства державною мовою	Подільська районна у місті Кропивницькому рада, Фортечна районна у місті Кропивницькому рада,	Забезпечення виготовлення покажчиків назв вулиць та номерів будівель українською мовою та здійснення контролю адресних покажчиків на будівлях, оселях.	2025-2030	Бюджет територіальної громади	Відповідно до Комплексної програми розвитку житлово-комунального господарства та безпеки дорожнього руху в місті	Витрат: сума витрат на реалізацію заходів, тис.грн Продукту: кількість виготовлених адресних покажчиків українською мовою, од	1500,0 3000

Продовження додатка

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Новенський старостинський округ, Головне управління житлово-комунального господарства, балансоутримувачі комунальних закладів, установ, підприємств				Кропивницькому на 2021-2025 роки	Ефективності: в середньому витрачено на виготовлення однієї таблички, тис. грн Якості: динаміка заміни адресних покажчиків у % в порівнянні з базовим (2025) роком	0,5 110
6.	Забезпечення інформування надавачів та споживачів послуг щодо використання державної мови у всіх сферах суспільного життя	Відділ по роботі із засобами масової інформації	Висвітлення ходу реалізації Комплексної програми розвитку та функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя Кропивницької міської територіальної громади на 2025 – 2030 роки	2025-2030	Не потребує фінансування	-	Витрат: кількість підготовлених звітів про реалізацію програми, од кількість виконавчих органів задіяних в реалізації Програми та підготовці звіту про хід її виконання, од Продукту: кількість активностей (публікації, прес-конференції, інтерв'ю, статті тощо) щодо висвітлення ходу реалізації Програми, од Ефективності: в середньому кількість активностей на висвітлення звіту про хід реалізації Програми, од Якості: рівень охоплення населення громади інформаційною кампанією щодо реалізації Програми, %	2 15 8 4 80

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту № 2474 рішення Кропивницької міської ради
«Про затвердження Комплексної програми розвитку та функціонування
української мови в усіх сферах суспільного життя
Кропивницької міської територіальної громади
на 2025 – 2030 роки»

Проєкт рішення підготовлено управлінням культури і туризму

Законодавча база: стаття 10 Конституції України, статті 27, 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»

Обставини необхідності розробки проєкту рішення

Затвердження Завдань та заходів Комплексної програми для підтримки, розвитку та зміцнення державної мови в усіх сферах суспільного життя Кропивницької міської територіальної громади.

Ціль прийняття рішення

Зміцнення державного статусу української мови, створення належних умов та дієвих механізмів для її захисту, розвитку, популяризації розширення сфери функціонування української мови і розширення сфери функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя Кропивницької міської територіальної громади.

Проєкт розглянуто постійною комісією міської ради з питань охорони здоров'я, освіти, соціальної політики, культури та спорту.
